

Pr. 193/19.05.20
CJ

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-06-5718

Chișinău

24 iunie 2020

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.58 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, se prezintă Avizul la proiectul de lege pentru modificarea Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 (*inițiativa legislativă nr.193 din 19 mai 2020*), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 415 / 2020.

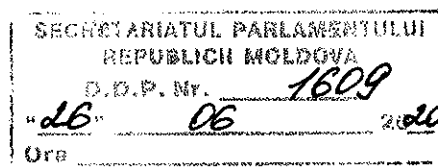
Anexe:

1. Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Avizului (în limba română - 1 filă și în limba rusă - 1 filă);
2. Avizul la proiectul de lege (în limba română - 3 file).

**Secretar general adjunct
al Guvernului**

Roman CAZAN

Ex: Vasiliu Vasile
Tel.022250595

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 415

din 24 iunie 2020

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Avizului la proiectul de lege pentru modificarea
Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru
modificarea Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996.

Prim-ministru

Contrasemnează:

Ministrul justiției

ION CHICU

Fadei Nagacevschi

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. 415/2020

AVIZ
la proiectul de lege pentru modificarea Regulamentului Parlamentului,
adoptat prin Legea nr. 797/1996

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 193 din 19 mai 2020) de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Inițiativa legislativă este înaintată în corespundere cu art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996.

Prin inițiativa legislativă se propun reglementări referitoare la instituția angajării răspunderii Guvernului în fața Parlamentului asupra unui program, unei declarații de politică generală sau a unui proiect de lege, prevăzută în art. 106¹ din Constituție.

Potrivit notei informative, elementele noi în esență vizează reglementarea procedurii angajării răspunderii Guvernului în fața Parlamentului, conform celor precizate la paragrafele nr. 34-37 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 10 din 13 aprilie 2020. De asemenea, prin proiectul de lege se propun modificări, în vederea ajustării conținutului Regulamentului Parlamentului la prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Legea Fundamentală a instituit trei modalități de legiferare: una firească, uzuală și care, potrivit art. 60 din Constituție, aparține Parlamentului și două excepționale, aflate la dispoziția Guvernului, care îi permit să intre în sfera de reglementare primară a relațiilor sociale, fie prin angajarea răspunderii în fața Parlamentului (art. 106¹), fie prin emiterea de ordonanțe (art. 106²).

În Hotărârea nr. 11 din 13 mai 2015, Curtea Constituțională a statuat:

„56. [...] Parlamentul este și rămâne unica autoritate legiuitoare, chiar și în cazul angajării răspunderii de către Guvern. Or, prevederile articolului 106¹ din Constituție reglementează expres o excepție de la regula instituită prin dispozițiile constituționale ale articolului 60, aceasta nefiind de natură a înlătura Parlamentul de la îndeplinirea rolului său, întrucât procedura asumării răspunderii de către Guvern se derulează în fața Parlamentului și se desfășoară sub supravegherea și controlul forului legislativ suprem, care are la îndemână, în virtutea prevederilor constituționale, dreptul de a demite Guvernul prin inițierea și dezbaterrea unei moțiuni de cenzură.

57. Acceptarea ideii potrivit căreia Guvernul își poate angaja răspunderea asupra unui proiect de lege în mod discreționar, oricând și în orice condiții ar echivala cu transformarea acestei autorități în autoritate publică legiuitoare, concurentă cu Parlamentul.

58. Astfel, Curtea menționează că eludarea principiilor și criteriilor enunțate la angajarea răspunderii de către Guvern poate determina încălcarea normelor constituționale.”

La conținutul propriu-zis al proiectului, în plan redacțional, semnalăm că acesta conține deficiențe de ordin structural, având în vedere că procedurile constituționale de angajare a răspunderii Guvernului în fața Parlamentului nu sunt sistematizate într-o consecutivitate logică și, prin urmare, nu reflectă consecutivitatea celor patru etape evidențiate de Curtea Constituțională (a se vedea §§. 33-38 din HCC nr. 10/2020 versus alin. (11)-(14) ale art. 119 prevăzute în proiect).

În ceea ce privește soluția normativă propusă pentru art. 119, deși la alin. (4) lit. e) se menționează ca condiție necesară angajării răspunderii Guvernului circumscrierea legilor unui singur domeniu de reglementare, proiectul nu conține prevederi cu privire la angajarea Guvernului în fața Parlamentului asupra mai multor proiecte de legi în același timp, precum și asupra modului de prezentare a acestora în cadrul ședinței plenare.

Prin urmare, norma stipulată la alin. (4) lit. e) necesită a fi dezvoltată în textul prezentului proiect.

La alin. (5) propunem a fi completat textul cu norma care să prevadă despre convocarea de către Președintele Parlamentului a ședinței Biroului permanent în cadrul căreia să se stabilească data ședinței plenare a Parlamentului la care exponentul puterii executive urmează să prezinte angajarea răspunderii Guvernului asupra programului, declarației de politică generală sau a proiectului de lege.

La alin. (10), prin utilizarea cuvintelor „întrunește condițiile prevederilor prezentului Regulament”, fără a se face referire la prevederile avute în vedere, norma nu este suficient de clară, ceea ce afectează predictibilitatea acesteia.

Norma prevăzută la alin. (11), potrivit conținutului, ar trebui să urmeze după alin. (6), al cărui text se referă la convocarea Parlamentului în ședință plenară.

Pentru același considerent, norma de la alin. (13) urmează a fi plasată după alin. (9).

Suplimentar, cu titlu de observație, semnalăm că proiectul nu conține o soluție normativă care să reglementeze eventuala situație privind lipsa de cvorum la ședința plenară a Parlamentului în cadrul căreia Guvernul urmează să-și prezinte angajarea răspunderii în fața Parlamentului, motiv pentru care considerăm necesar a fi identificată.

Or, în cazul în care Prim-ministrul sau reprezentatul Guvernului s-a prezentat în fața Parlamentului cu intenția de a aduce la cunoștința deputaților hotărârea Guvernului privind angajarea răspunderii și documentul sau actul politic ce constituie obiectul acestei proceduri, ar fi injust de a considera, din cauza lipsei de cvorum, procedura de angajare „eșuată” (alin. (14) din proiect), în situația în care Parlamentul are la dispoziție instrumentul principal de exercitare al controlului parlamentar – moțiunea de cenzură.

De asemenea, precizăm că proiectul este lacunar în partea ce ține de reglementarea procedurii de promulgare a actelor legislative adoptate ca rezultat al angajării răspunderii Guvernului în fața Parlamentului, norme care ar prevedea, în special, obligativitatea șefului statului de a promulga această categorie de acte, fără remiterea lor spre reexaminare Parlamentului, acesta având rezervat dreptul de a sesiza Curtea Constituțională, în cazul în care va considera că actul respectiv este neconstituțional.

Ca urmare a examinării conținutului art. 119, apreciem că materia ce face obiectul de reglementare este de mare întindere, fapt ce face dificilă înțelegerea corectă a procedurii prezentării angajării răspunderii Guvernului în fața Parlamentului.

Totodată, în scopul armonizării dispozițiilor întregului art. 119, este necesar de efectuat o reanaliză și expunere a reglementărilor preconizate într-o succesiune logică a ideilor, astfel încât să se asigure legătura organică între acestea.

Suplimentar, informăm că în procedura legislativă se află proiectul Codului regulilor și procedurilor parlamentare (inițiativa legislativă nr. 374 din 2 noiembrie 2018), adoptat de Parlament în prima lectură la 22 noiembrie 2018.

În conținutul proiectului anterior menționat se includ reglementări clare în ceea ce privește mecanismul angajării răspunderii Guvernului.

ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 415

от 24 июня 2020 г.

Кишинэу

**Об утверждении Заключения по проекту закона о внесении изменений
в Закон № 797/1996 о принятии Регламента Парламента**

Правительство ПОСТАНОВЛЯЕТ:

Утвердить и представить Парламенту Заключение по проекту закона о внесении изменений в Закон № 797/1996 о принятии Регламента Парламента.

Премьер-министр

Ион КИКУ

Контрасигнует:

Министр юстиции

Фадей Нагачевски